

Για τη μεταγραφή λογοτεχνικού κειμένου σε δραματικό

1. Τίτλος (υποδηλώνεται η διασκευή και καταγράφεται ο συγγραφέας του αρχικού κειμένου)
2. Πρόσωπα
3. Σκηνές Αλλάζει σκηνή όταν αλλάζει ο χώρος ή όταν εμφανίζεται πρόσωπο, η δράση του οποίου είναι σημαντική για το έργο. π.χ. (είναι πρωί, στο δάσος ακούγεται κελήδισμα πουλιών, εμφανίζεται ο...)

Το όλο θεατρικό κείμενο διαιρείται και υποδιαιρείται σε σκηνές, σε ενότητες, διαδεχόμενες, ίσες και άνισες, αλλά, ανάλογες, όλες δε μαζί αποτελούν μια νομοτελειακή συνέχεια. Έτσι διαγράφεται μια διαδοχή ηρώων, σκηνών, ενοτήτων και πράξεων, των οποίων το πνεύμα καταλήγει στο ενιαίο πνεύμα του θεατρικού έργου, στο ρυθμό του.

Κάθε σκηνή, ενότητα και πράξη ενώ σαν μέρη του όλου έχουν αρχή και τέλος εντούτοις, ταυτόχρονα είναι αντιπρόσωποι του όλου θεατρικού έργου στο οποίο ανήκουν. Γι' αυτό όταν ο θεατής παρακολουθεί μια θεατρική παράσταση δεν σχηματίζει την εντύπωση ότι ο θεατρικός χρόνος διαιρείται και υποδιαιρείται αλλά ότι είναι ενιαίος, η συγκίνηση προκύπτει από έναν κόσμο ενότητας, στου οποίου το ρυθμό ανελίχθηκε μεμονωμένα μεν μια ιδέα, ένα συναίσθημα ή ένα πάθος, καθολικά δε ένα δραματικό πνεύμα, μια καθολική ιδέα.

Στο δραματικό κείμενο:

- ο πλάγιος χρόνος γίνεται ευθύς
- ο παρελθοντικός χρόνος γίνεται ενεστώτας
- όλο το κείμενο είναι διαλογικό

Ως προς το ρυθμό του κειμένου (ρυθμός σημαίνει τάξη):

Στη μεταγραφή, ίσως, χρειαστεί να αφαιρεθούν ορισμένα πρόσωπα και ταυτόχρονα να τοποθετηθούν άλλα, να καθοριστούν σκηνικοί χώροι και χρονικά επίπεδα για να κινηθούν αυτά, έτσι ώστε ο αποτέλεσμα να εμφανιστεί με ρυθμό ενώπιον του θεατή.

Σκηνοθετικές οδηγίες αφορούν:

- προσδιορισμό χώρου - χρόνου
- είσοδο - έξοδο προσώπων
- οδηγίες παιχνιδιού
- χρήση μουσικής, ήχων, φωτισμοί κ.λπ.

Η δομή του θεατρικού έργου

Το θεατρικό έργο πρέπει να χαρακτηρίζεται από την τέχνη της δραματικής σύνθεσης, δηλαδή, πρέπει να συνθέτει την ποίηση ποιότητας, την ιδέα, το πάθος, τη γοητεία, το συναίσθημα, το βίωμα παράλληλα με το χειρισμό των διαδραματιζομένων γεγονότων.

Η θεατρική σύνθεση, για να έχει επιτυχία, πρέπει να διαθέτει κάτι που να αποτελεί το βασικό κέντρο, το αποφασιστικό στοιχείο της σύνθεσης, στην πράξη αυτό σημαίνει πως η θεατρική σύνθεση δεν έχει μεγάλη (σχεδόν καθόλου) σχέση με τη θεατρική συνταγή. Παρόλα αυτά θα επιχειρήσουμε μια αναζήτηση των χρήσιμων μέσων εκείνων που χρειάζονται ώστε ένα έργο να μπορέσει να συγκινήσει

θεατές, γνωρίζοντας καλά πως το σχήμα που θα προκύψει δεν μπορεί να είναι τυποποιημένο κατασκεύασμα που να αδιαφορεί για το περιεχόμενο, αλλά, σχήμα που συσχετίζει τα στοιχεία του περιεχομένου, αυτά που εκφράζουν το βασικό δραματικό πυρήνα.

Η μορφή και το περιεχόμενο των μερών του θεατρικού έργου, συνήθως, έχει δεδομένη δομή και σχεδόν πάντα εμφανίζεται με δεδομένες τις αρχές:

- αρχή - μέση - τέλος
- δέση – λύση

Το σύνολο των μερών δεν είναι τοποθετημένο με τρόπο μηχανικό αλλά αποτελεί οργανικό θεατρικό σύνολο.

Στο θεατρικό έργο ύστερα από ένα αναγκαίο προοίμιο παρουσιάζονται οι ήρωες (πάντα με χαρακτήρα.) Ορισμένα δραματικά πρόσωπα παρόλο που δεν παρουσιάζονται στη σκηνή, εντούτοις, διαθέτουν χαρακτήρα, ώστε οι θεατές καθίστανται ικανοί να τους δουν «ζωντανά».

Στο αρχικό στάδιο αναφαίνονται τα πρώτα ίχνη συγκρούσεων που θα οδηγήσουν τελικά στη βασική σύγκρουση.

Ακολουθεί η ανέλιξη του θεατρικού έργου, το μεγαλύτερο μέρος των δραματικών γεγονότων. Εδώ θα συναντήσουμε την κορυφαία σκηνή. Η κορυφαία σκηνή είναι το υψηλότερο σημείο του δραματικού τόξου. Αποτελείται από το επεισόδιο που είναι το πιο καθοριστικό και το πιο έντονο μέσα σε όλο το θεατρικό έργο. Πιο ειδικά η κορυφαία στιγμή θέτει το ερώτημα τι απόφαση θα πάρει ο ήρωας μπροστά στα διλήμματα που δημιουργήσε η βασική σύγκρουση.

Η κορυφαία σκηνή έχει μια ιδιαίτερη μικρή κορυφή την δραματική ακμή. Πρόκειται για το δευτερόλεπτο στο οποίο δίνεται η λύση. Από εδώ μέχρι το τέλος, η δράση συνεχίζεται, αλλά, με διαφοροποιημένους τους ήρωες.

Αμέσως μετά την κορύφωση της δράσης οι ήρωες ολοκληρώνονται και αποσαφηνίζονται ως χαρακτήρες με την κάθαρση. Συνήθως η κάθαρση αποτελεί την τελική φάση. Κάθαρση είναι η αναπόφευκτη λογική κατακλείδα του θεατρικού έργου, η αναγκαία αισθητική λύση του έργου είναι φαινόμενο που ελαφρώνει την ψυχή του θεατή.

Το διάγραμμα του θεατρικού έργου

Η δημιουργία δραματικού σκελετού αποτελεί βοηθητικό στοιχείο κατά την δημιουργία θεατρικού κειμένου με αφορμή ένα λογοτεχνικό κείμενο. Στο δραματικό σκελετό καταγράφονται τα ουσιαστικά διαδραματιζόμενα γεγονότα, τα κύρια δραματικά στοιχεία, τα βασικά αισθητικά μεγέθη του κειμένου (βασικά αισθητικά όσα συντελούν στο να εξελίσσεται το θεατρικό έργο και όχι όσα απλά το διανθίζουν).

Με γενικό δραματουργικό διάγραμμα ο συγγραφέας εξακριβώνει αν υπάρχει ειρμός και λογική σχέση μεταξύ των γεγονότων και των στοιχείων, αν όλα αυτά εξελίσσονται χωρίς άλματα, ανακολουθίες και ασυμφωνίες. Ελέγχει κατά πόσο το θεατρικό έργο, θα έχει μια κεντρική ιδέα, αν θα μπορεί να έχει σκηνικό χώρο και θεατρικό χρόνο προσδιορισμένο, αν θα υποβάλει μια σύγκρουση ιδεών, παθών, συναισθημάτων μέσα από τους συγκεκριμένους χαρακτήρες.

Τίμα το τυχαίο σαν το πιο ισχυρό μέσο για τη δημιουργία του συλλογικού μύθου.